Programmabegroting 2026-2029 - integraal na besluitvorming

Gemeente Gouda

5 Financiële begroting 2026 - 2029

5.1 Inleiding

In de financiële begroting wordt ingegaan op de exploitatie en de balans. Dit met als doel het inzicht in de gemeentelijke financiën te vergroten.

Allereerst worden de actuele uitgangspunten van het financieel beleid toegelicht. Daarna wordt een uitgebreide toelichting op de financiële positie gepresenteerd, waarbij aandacht wordt besteed aan de totstandkoming van het begrotingssaldo, het meerjarenperspectief, de geprognosticeerde balans en het EMU-saldo. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal specificaties (per programma, incidentele baten en lasten, financieringspositie, reserves, voorzieningen en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen).

5.2 Financieel beleid en indicatoren

De uitgangspunten voor het financieel kader zijn vastgelegd in het bestuursakkoord "Geef Gouda door" 2022-2026.

De sturing van de financiële positie van de gemeente Gouda wordt langs drie invalshoeken vormgegeven:
1. Voldoende reserves (gezonde weerstandsratio)
2. Een stabiele schuldpositie
3. Een sluitende meerjarige programmabegroting

Realistisch begroten is essentieel. Tegenvallers worden zoveel als mogelijk in het lopende begrotingsjaar met meevallers en/ of binnen de bestaande budgetten opgelost. Incidentele meevallers aan het einde van een jaar worden in eerste instantie toegevoegd aan de algemene reserve. Pas daarna vindt besluitvorming plaats over de toekenning daarvan.

We gaan uit van een weerstandsratio (de verhouding tussen het aanwezige en het beschikbare weerstandsvermogen) in een bandbreedte van ≥ 1 en ≤ 1,4. We willen over voldoende reserves beschikken om in staat te zijn de gevolgen van de risico’s op te vangen.

We zetten de spaaroptie in als de actuele reservepositie niet voldoende is. Als de weerstandratio richting de onderkant van de bandbreedte gaat, kan de optie ook worden ingezet.

Ten aanzien van de programmabegroting 2026-2029 geldt het volgende:
- De weerstandsratio ligt in 2026 op 2,0 en de jaren 2027 - 2029 rond de 2,2 en valt daardoor in de klasse 'uitstekend'.
- De leningenportefeuille (kortlopende en langlopende aangetrokken geldleningen) bedraagt eind 2026 naar verwachting € 357 miljoen.
- Voor de jaren 2026-2029 is er een sluitende meerjarenraming.

5.3 Toelichting ontwikkeling meerjarenperspectief 2026 - 2029

5.3.1 Ontwikkeling van het meerjarenperspectief 2026-2029

De basis voor het meerjarenperspectief 2026-2029 (startbegroting) ligt in de vaststelling van raadsbesluiten tot 9 juli 2025.

Bij het samenstellen van de begroting 2026- 2029 zijn vervolgens de mutaties uit de Kadernota 2026 (raadsbesluit 9 juli 2025) en de financiële effecten van diverse ontwikkelingen en inzichten verwerkt, wat resulteert in een geactualiseerd meerjarenperspectief 2026-2029. Zie daartoe de volgende tabel. Een negatief bedrag betekent een overschot of voordeel. Bij een positief bedrag geldt het omgekeerde.

De in de tabel geschetste ontwikkelingen zijn hierna per onderdeel verder uitgewerkt en toegelicht.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
A. Startbegroting	**-338**	**-3.008**	**-2.427**	**-3.916**
B. Kadernota	-4.467	-1.967	-820	-334
C. Autonome en administratieve ontwikkeling	-1.191	-368	-899	-1.256
D. Nieuwe ontwikkelingen/ effect bestuursrapportage	1.859	3.564	2.462	2.614
E. Geactualiseerd perspectief	**-4.137**	**-1.779**	**-1.685**	**-2.893**

(+ = nadeel/ last | - = voordeel/ baat)

Sluitende meerjarenraming 2026-2029
Het perspectief wordt gekenmerkt door een sluitende begroting 2026-2029.